

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

W'HEN OOK OP VOYAGE GEWEEST !

blijspel in drie bedrijven en zes taferelen

door

1880

Romain Deconinck

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2010

Nr.3036

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ELF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *WHEN OOK OP VOYAGE GEWEEST!* op te voeren moet de naam van auteur *ROMAIN DECONINCK* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2010/220/013
ISBN 978-90-385-11078

© 2010 Toneelfonds J. Janssens/Romain Deconinck
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

(4à5 dames – 5à6 heren)

OSCAR KASEI

CELINE KASEI, zijn vrouw

KAREL, hun zoon

AMEDEE KALVERSTEEN

ROSA KALVERSTEEN, zijn vrouw

MARGRIET, hun dochter

Mon oncle FRANCOIS

Ma tante CHARLOTTE

PAUL, hun zoon

MADAME van een bistro

FACTEUR

(De rollen van Ma tante Charlotte en Madame en die van Paul en factuur kunnen gedubbeld worden)

DECOR

1ste bedrijf : Het toneel stelt een salon voor. Fond midden een open dubbele deur waardoor men links het einde van een trap ziet en rechts veronderstellen kan dat de straatdeur is. Rechts voorplan naar de kamers van de familie Kalversteen. 2^e plan rechts naar de kamers van François en Charlotte Durant en links voorplan naar de keuken en kelder. De meubilering: in de fond rechts staat een kast, in het midden op de grond ligt een oud versleten tapijt, waarop een tafel en drie stoelen van verschillend model. Verder oude versleten kastjes, pied de stals, gebroken postuurkes en vazen: alles gezet alsof het veel waarde had, maar die integendeel de indruk geven van “grand genre – petit noble”.

2de bedrijf – tafereel 1 : Het toneel stelt een zicht voor van een stad, kerk of open plaats. Uiterst links een bord waarop te lezen staat: “BIENVENUE A MAUBEUGE”. (kan eventueel voor het voordoek gebracht worden)

2de bedrijf – tafereel 2 en 4 : Het toneel stelt een rommelige zolder voor. Voorplan links staat een emmer voor 't vuil water. Links langs de wand staat een oud, verroest Engels bed met een matras maar zonder lakens. Achter het bed staat een open paravent. Naast het bed een omgekeerde bak die waarschijnlijk dienst doet als nachttafel en waarop een bassin met een waterkan staat. Naast de bak een oude versleten zetel en ernaast een dito canapé. Naast de canapé (fond uiterst rechts) is de opening en de trap voor op de zolder te komen. Voor de opening is een balustrade. In het midden van het toneel staat nog een omgekeerde bak die dienst doet als tafel en ernaast rechts een grote koffer die dient als kast en tevens als zitplaats. Boven de middenbak hangt een bollantaarn. Over het toneel in de fond hangt een koord waarover een vest en een vrouwenhoed hangt.

2de bedrijf – tafereel 3 : Het toneel stelt een terras van een café voor. Links en rechts een terrastafeltje. Aan de rechter tafel twee stoelen en aan de linker (langs de rechter kant) één stoel.

3de bedrijf : Het toneel stelt een café of bistro voor. Rechts in de fond “le zinc” of toonbank met daarachter de boorden met flessen likeur en wijn. Links en rechts staan cafétafels met stoelen errond. Links voorplan algemene opkomst en rechts voorplan naar het verdere huis.

E E R S T E B E D R I J F

Salon bij Rosa en Amedee Kalversteen

1e toneel : Rosa, Amedee, Margriet.

(Bij het opgaan van het doek zitten alle drie aan tafel op het ogenblik dat ze hun ontbijt beëindigen. Margriet links, Rosa achter de tafel en Amedee rechts. Rosa, die een gewone volkswrouw is maar het “hoog op” heeft, heeft een serviette rond de hals die versleten en vol gaten zit. Amedee, een brave snul, is op zijn kousen. Z'n sloffen staan, langs zijn kant, op de grond naast het tapijt. Aan zijn voeten ligt zijn serviette dat waarschijnlijk gevallen is. Margriet, in kamerjas, heeft eveneens een oud versleten serviette op de schoot. Op tafel staat een dienblad.)

ROSA : *(Terwijl ze rechtstaat. Ze spreekt alles uit met een overdreven “Z”. Ze kuist zich de mond af met haar serviette en terwijl ze daarna deze zorgvuldig opplooit, zegt ze tot Margriet.)* Margriet, 't is tijd. Ge moet u gereed maken veur naar uwe bureau te gaan, zul!

AMEDEE : *(Spreekt met een West-Vlaamse tongval.)* Wat bureau? Ons dochter is hoedenmaaksteregge!

ROSA : *(Uit de hoogte)* Daar! *(hem nadoend)* “Hoedenmaaksteregge!!” ‘k Zal 't mij heel mijn leven beklagen da’k mee nen West-Vlaming getrouwd ben.

AMEDEE : Ik ben van Brugge.

ROSA : *(hem nadoend)* “Zet joen van achter!” ‘k Heb nog geen ene Bruggeling geweten die convenabel¹ Vlaams kan klappen! *(Doet hem weer smalend na.)* “Hoedenmaaksteregge”!! Modiste, dat is Vlaams! *(Ze begint alles van tafel op het dienblad te zetten.)*

MARGRIET : Awel ma, een modiste werkt op gene bureau maar op nen atelier!

ROSA : Margrietje, prent u goed in uw hoofdeke dat goedgezette burgers gelijk wij op gene atelier werken, maar op nen “bureau”!

---

¹ fatsoenlijk

AMEDEE : 't Is juuste! 't Is daarmee da'k ook alle dagen naar mijne "bureau" moet gaan. (*Terwijl hij lacht doet hij beweging van doppen.*)

ROSA : Ja, en inplaatse van te werken gade liever gaan vissen mee diene gemene vent van hierboven.

AMEDEE : Oscar van hierboven is niet gemene!

ROSA : Oh neen hij! (*spottend*) Vaneige!² Al de straathonden peizen dat ze nen pidégree³ hèn!

AMEDEE : Nen "pidégree"? Wat is dat?

ROSA : Dat is den trouwboek van ne rashond, als g' het wilt weten!

AMEDEE : Van honden heb ik geen verstand.

ROSA : Nee! Als het snoeken en karpels waren die huldere poot tegen de muur opheften, ge zoudt het wel kennen zeker?

MARGRIET : En ook daarbij ma, waarveure moe'k ik mij nu al gereed maken? 't Is nog maar achte. 'k Moet toch maar te negen beginnen op mijne (*doet Rosa na*) "bureau"!

ROSA : En moede gene adieu zeggen aan mon oncle François en ma tante Charlotte? Of hedde misschien vergeten dan ze vandaage weere keren naar Frankrijk, naar Maubeuge?

MARGRIET : Awel? 't Gaat toch geen ure duren veur "saluut" te zeggen. Een handje, een totje⁴ de wind vanachter en z'hèn mijne zege.

ROSA : (*verontwaardigd*) Margriet, 'k zou u vriendelijk verzoeken van mee een beetje meer respect te spreken over mijn famielde. Ma tante Charlotte is mijn bloedeigen zuster die getrouwd is mee ne Fransman uit Frankrijk! Vive la France!! En heure man, mon oncle François is een vooraanstaande personaliteit in Maubeuge! Ten ander, ge weet wel dat ze speciaal voor u hulder vacantie bij ons deure gebracht hèn.

MARGRIET : Ja, veur mij aan hulder zeune Paul te mukkelen⁵!

ROSA : "Mukkelen"!! Is dat nu weere een woord veur nen goedgezette burger? Huldere zeune Paul, die in Maubeuge gebleven is, is verliefd op u. En hij is

---

² natuurlijk

³ stamboom

⁴ zoentje

⁵ koppelen

niet alleenlijk verliefd, maar 't is daarbij een goede partie! Want mijn famielde zijn niet alleene goedgezette burgers, gelijk wij, maar ze zitten er, zogezegd, zoete in! (*beweging van geld*) Ge meugt schune zeggen dat ten helft van Maubeuge van hulder is!

(*Margriet heeft ondertussen haar serviette opgevouwen en aan Rosa gegeven.*)

AMEDEE : (*spottend*) 't Onderste of 't bovenste van Maubeuge?

ROSA : (*smalend*) Daar den onnozele zot! 't Onderste of 't bovenste?! Maubeuge heeft een veurste en een achterste! Van de "Mau" weet ik het niet, maar de "beuge" is alleszins van hulder!

AMEDEE : En van uw famielde gesproken: moeten zij niet eten veurdat ze naar Maubeuge vertrekken?

ROSA : Neen neen's! Mon oncle François en ma tante Charlotte zullen wel in 't een of 't ander hotel gaan eten veur dat ze naar de statie gaan.

AMEDEE : 't Is best, want op die 14 dagen dat z'hier zijn hèn z'ons arme gefreet!

ROSA : (*kwaad*) Waar is uw schune serviette, zeevereire?! Ze ligt weere op de grond zeker?

AMEDEE : (*Neemt zijn serviette van de grond op, deze zit eveneens vol gaten en versleten.*) Hete gij dat een schone serviette? 't Is gelijk ne gruyère kaas! (*Geeft haar de serviette.*)

ROSA : Wat kende gij daarvan! In een schone serviette moeten er gaten zijn, dat is de grand chic.

AMEDEE : Ah, nu versta'k het waarom dat er gaten in mijn kousen zijn. (*Toont zijn voet met zijn teen door zijn kous.*) 't Is de grand chic aan mijn voeten.

ROSA : (*nijdig*) Ge meugt mij van 's morgens vroeg zo niet doen lachen! (*Begint de serviette van Amedee op te plooiën.*)

MARGRIET : Zeg ma, ge zoudt toch pa een nieuw paar kouses meugen kopen.

ROSA : Ge zijt gij zeker zot! Alle jaren krijgt hij veur zijne vaderkesdag een nieuw paar kousses en daarmee is 't al! 't Komt hier nog te vele binnen zeker, da'k mijn geld een beetje aan zijn plakvoeten ga hangen! (*Schuift het dienblad waar het ontbijtgerief op staat naar Amedee.*) Alee vooruit, geestigaard, gaan was

maar uw schotels in de keuken. Ge zijt al over uw ure! *(Tot Amadee die recht is gestaan en tamelijk ruw en nijdig het dienblad heeft genomen.)* En past op! Morst gene kaffee op mijn schuun tapiet! 't Is al wel genoeg da'k u toesta dade op uw kousses op mijn schuun tapiet meugt lopen.

AMEDEE : *(Wrevelig, terwijl hij met het plateau over het tapijt gaat om zijn sloffien aan te doen.)* 't Is waar, Rosa!

ROSA : En hoeveel keren hè'k u al niet gezegd da'k geen Rosa heete, maar Rosette, Amadee!

AMEDEE : *(Terwijl hij zijn sloffien aandoet.)* Ja "Rosette"! Maar dan heette 'k ik gene "Amadee" maar Amadette! *(Tot zichzelf, terwijl hij overgaat naar voorplan links.)* Alee: Amadette, heet water opgezet, anders wordt 't schotelwater vet! *(Af met plateau voorplan links.)*

ROSA : *(Is ondertussen rechts van tafel gekomen.)* Onnozeleire! *(tot Margriet)* Binst dade hier zijt Margriet, helpt mij ne keer mee mijn schuun geborduurd ammelaken⁶ opplooien! *(Ze nemen elk een kant van het tafelkleed, waar ook gaten in zijn.)* Past op! Niet over mijn schuun tapiet! 'k Zou niet girre hèn dat er kruimels opvallen! *(Ze komen naar voren, voor het tapijt, en beginnen te plooiën.)* Waar da'k ik dat in mijn schuun hoofd gestoken heb van mij bezig te houden mee zu nen onnozeleire gelijk uw vader, dat weet ik niet. Mijn moeder heeft mij een educatie gegeven gelijk nen tamboer-major van 't 21e!

MARGRIET : Waarvan⁷ zijde tons⁸ mee pa getrouwd?

ROSA : Wat wilde! Hij had mij wijsgemaakt dat hij chauffeur was van de Sociéte General en als 't er op aan kwam reed hij mee de peerdekerre van de Mestpacht!

MARGRIET : Awel, 't was toch een vaste plaatse.

ROSA : Ei ja't! Ge ziet het. Sedert dat de Mestpacht mee auto's rijdt zit hij buiten! *(Het tafellaken is ondertussen opgeplooid)* 't Is daarmee kindeke: 'k kan het u niet genoeg in uw tomattesoepje doen! Doet uw ogen open mee diene zeune van dat gemeen volk van hierboven.

---

⁶ tafelkleed

⁷ waarom

⁸ dan

MARGRIET : Ma, ge moet weere niet beginnen zagen, hein. Karel en ik, we zien malkaar girre en ge kunt ons niet tegenhouden. ‘k Ben meerderjarig en ‘k doe wat da’k wille.

ROSA : Ge zijt juist dezelfde houten drijpikkel als uw vader gij! Mon oncle François zijne zeune Paul is stekezot⁹ van u!

MARGRIET : ‘k Heb hem in mijn leven ene keer gezien als ik een klein meiske was.

ROSA : g’Hebt zijn portret toch gezien.

MARGRIET : Ja ik! ’t Ziet er nog gene kleine stommerik uit! Moest hij ne steert op zijn voorhoofd hèn hij trok op ’t achterste van een varken!

ROSA : Wat wilt dat nu zeggen? ’t Is de portemonnee niet die telt, ’t is hetgeen dat er in zit! Moeste mee Paul kunnen trouwen ge waart d’eerste vendeuse van Maubeuge, en achter nen dag of achte kwamme ‘k ik mee uw vader bij u weunen...

MARGRIET : Ja, en tons wierde gij d’eerste chanteuse van Maubeuge! ‘k Moet hem niet hèn en daarmee is ’t al! Als ik trouwe is ’t uit liefde en niet veur het geld.
(*af voorplan rechts.*)

2e toneel : Rosa, facteur.

ROSA : (*kwaad, terwijl ze naar kast rechts in de fond gaat om het tafellaken weg te bergen.*) Schandalig! Dat is de moderne jeugd van tegenwoordig. Mijn dochter kan een rijke moeder hèn en ze wil niet! Maar ’t is niet omdat ze zij van neen zegt da’k ik van ja moet knikken. (*Heeft ondertussen een ander versleten tafellaken uit de kast genomen en komt achter de tafel waar ze het tafelkleed op legt.*) ‘k Heb okkasie van schuunmoeder te worden van den ene helft van Maubeuge en als den andere helft aangetrouwde famielde is moet generaal De Gaule “tante” tegen mij zeggen. (*Zingend, terwijl ze het tafelkleed goed legt.*) Tout ça n’vaut pas un clair de lune à Maubeuge...

(*Er wordt gebeld. Ze luistert even.*)

---

⁹ stapelgek

Ene keer bellen. 't Is veur mij. Twee keren bellen is veur dat gemeen ras van hierboven. (*Zingend af midden naar rechts.*) Tout ça n'vaut pas un clair de lune à Maubeuge... (*Om na een ogenblik terug op te komen gevolgd van de postbode. Ze komt naar voren rechts van het toneel.*) Komt binnen facteur.

FACTEUR : (*Het type van de man die van ieder huisgezin op z'n ronde op de hoogte is. Hij is een sympathieke babbelkous. Hij spreekt een weinig door de neus en knippert nu en dan eens met de ogen. Hij komt tot achter de tafel.*) 'k Hoor u van Maubeuge zingen tot buiten madam. Zijn die twee opfreters van Maubeuge weg misschien?

ROSA : Twee opfreters van Maubeuge?

FACTEUR : Ei ja, uwe man heeft mij gisteren gezegd dat z'hier al 14 dagen zijnen boel opfreten en dat ze nog gene kluit uitg'haald hèn.

ROSA : (*uit de hoogte*) Facteur, 'k moet er u op attent maken dade van mijn famielde bezig zijt.

FACTEUR : Ja, 't is van uw famielde dade't moet hèn.

ROSA : (*kwaad*) En gaat mee uw vuile voeten van mijn schuun tapiet!

FACTEUR : Ge moet er niet mee inzitten, 't zal geld opbrengen want 'k heb daarjuust op straat in iets getorten!¹⁰ (*Haalt een brief uit zijn ransel terwijl hij naar voren komt, links bij Rosa.*) 'k Ben hier mee ne recommander die moet afgetekend worden.

ROSA : (*niets op 't gemak*) Nen recommander, facteur?

FACTEUR : (*geruststellend*) Jamaar, ge moet niet benijt¹¹ zijn madam, van deze keer is 't veur geen afbetalinge! (*opsommend*) Ei neen, we zijn de 14^e vandaag, zo: de 7^e moede uwe radio afbetalen, de 13^e uw kleerkasse en de 20e uw wasmachine. (*nadenkend*) Wacht ne keer, er is nog iets... (*neemt een boekje*) 'k Zal ne keer in mijn boekje kijken... (*heeft het gevonden*) Ahja, g'hebt al twee maanden gerefugeerd van uw huishuur te betalen! 'k Wist dat er nog iets was! 'k Beginne tegenwoordig een slechte mémore te krijgen! Als ik alles niet subiet opschrijve, vergeet ik het effenaar¹²!

¹⁰ in iets getrapt

¹¹ bang

¹² direct

ROSA : (*uit de hoogte*) Als ik gerefugeerd heb van mijn huishuur te betalen hè'k mijn redens!

FACTEUR : Ja, 'k weet het. 't Is omdat de famielde Kasei die hier boven weunt altijd deur uwe salon hier moet komen veur om water te gaan in de keuken, veur naar de kelder te gaan en veur 't cabinet te gebruiken.

ROSA : (*smalend*) Daarveure hedde uw boekje niet vandoen, zie 'k! Dat hedde kunnen onthouden.

FACTEUR : 't Is niet nodig ook. Ter gaat genen dag voorbij of 'k hoor er u over zagen!... 'k Versta dat niet. Dat zijn pertan brave mensen hierboven. Alle jaren krijg ik mijn nieuwjaar, iets da'k van u nog nooit niet g'had heb! (*bewonderend*) En hij is ne goede visser, zul madam! Hij heeft mij ne keer verteld dat hij zijne grootste snoek gevangen heeft den dag dat hij getrouwd is. (*bedenkt zich even*) 'k Spreeke van zijn vrouwe niet, vaneige, 'k spreeke van nen eigenlijke snoek.

ROSA : Daaraan ziede wat soort dat het is. Op den dag van zijnen trouw gingt hij gaan vissen.

FACTEUR : Ja, hij. Naar den Oude End. 't Was zijn speelvoyage! (*Op de brief.*) 't Is nen recommander veur uw dochter. (*Leest dan omslag.*) Aan mejuffer Margriet Kalversteen. (*Spreekt terwijl hij de omslag onderzoekt.*) 'k Ben ne keer curieus wie dat er heur geschreven heeft. Ter staat geen adres op van den afzender.

ROSA : Geeft hem maar langst hier, facteur.

FACTEUR : 't Spijt mij madam, maar uw dochter moet eerst aftekenen.

ROSA : En kanne 'k ik dat niet doen in heur plaatse?

FACTEUR : Ten is wel niet reglementair, maar allee, gelijk of dade gij nen goede kalant zijt van recommandees...

3e toneel : De vorigen en Celine.

(*Celine op van midden (trap), zingend naar voren links over het tapijt. Ze heeft een emmer bij. Het is een volkswrouw en ze lispelt.*)

CELINE : Tout ça n'vaut pas un clair de lune à Maubeuge...

ROSA : *(Terwijl Celine zingend naar binnen komt.)* Ahaa, de dieë van boven is daar!
Ze gaat er aan beginnen mee deure mijn schune salon te lopen.

CELINE : *(terwijl ze over het tapijt gaat om zich naar voorplan links te begeven.)* Dag
facteur.

FACTEUR : Dag madam Kasei.

ROSA : *(kwaad)* Madam Kasei! Veur den duizendste keer zou 'k u vriendelijk
verzoeken van mee uw vuile voeten niet over mijn schuun tapiet te lopen!

CELINE : *(lachend)* z'Heet zij dat een tapiet! Ter zijn meer gaten in of in mijne vent
zijn schepnette!

ROSA : Wat kende gij daarvan? Dat is de grand chic! Dat is een Oosters tapiet!

CELINE : Ge moet het mij niet zweren dat het oosters is, 't begint zelfs al te stinken.

ROSA : *(beledigd)* Oh! Dat is tevele! *(tot facteur)* Excuseert mij een ogenblikke
facteur. *(Over voorbij facteur, bij Celine.)*

FACTEUR : *(plezant)* Doet maar. 'k Hoor hulder girre bezig. *(Terwijl hij de brief terug
in zijn ransel steekt gaat hij rechts van tafel zitten)*

ROSA : *(tot Celine)* Van vandaag af moet het gedaan zijn! 'k Kan hulder
ongelukkiglijk niet verbieden van om water te gaan naar de keuken of van in
de kelder te zijn. Maar 'k kan hulder wel verbieden, als ge deur mijne schune
salon passeert, van te peizen dade op de Kouter loopt!

CELINE : Dat is niet juist, want als ik deure uwe "schune salon" passeere peis ik altijd
da'k op den oude markt ben.

ROSA : Dat geloof ik wel, want wat kende gij van nen interieur Louis de quatorze...
(denkt even na) ... neen, 't is Louis de quinze. 't Is ambetant, 'k kan nooit op
diene Louis zijne achternaame niet komen. *(tot Celine)* Al wat dade hier ziet
staan zijn stijle meubelse. Wij, goedgezette burgers, heten dat "chic en antiek"!

CELINE : *(droog)* Ja, en wij, werkmensen, heten dat "zot en krot"!

ROSA : *(berustend)* Enfin, 't is geen avance van tegen nen uil te zegge: "doet uw ogen
open", hij ziet toch niet.

CELINE : 't Is daarmee dat w'hier zou'n willen verhuizen. Want er is geen ene uil die
boven ne verkenstal weunt.

FACTEUR : *(geamuseerd)* Ik zou mij zot lachen mee die tweeë!

ROSA : Luistert, ‘k ga niet vele mijn schuun spieksel aan u verbezigen. Vanaf vandaag verzoek ik u van op hulder kouses deur mijne schune salon te gaan.

CELINE : Kijk ne keer daar, “siske de stinker”! ‘k Heb geen goeste dat ons voeten ook oosters beginnen te rieken gelijk uw tapiet, zul. (*Af met emmer voorplan links.*)

ROSA : (*Die met zichzelf geen weg kan van coleire, roept Celine achterna.*) Gij gemeen stuk! Gij gemene Kasei! En zo is dat hele dagen! Van als ’s morgens uw ogen open zijn moede uw ogen toe doen veur niet ’t horen wat ze zeggen! (*waardig*) Goed da’k mijn educatie heb veur mij aan vaste te houden, azo kan ‘k niet vallen!

(*Ze wil naar boven gaan, links van tafel en sukkelt daarbij over haar tapijt. Waardig.*) En als ik valle is ’t tons nog maar sukkelen! (*Ze komt achter tafel.*)

FACTEUR : Goed dade u kunt vast houden aan uw speculatie.

ROSA : (*Ziet facteur zitten, kwaad*) Facteur, wie heeft er u gezegd van mee uw vuile broek op mijne schune stoel te zitten! Dat is nog een exemplaar waar dat madam de Pompadour opgezeten heeft. (*Komt naar voren rechts van tafel.*)

FACTEUR : (*staat recht*) Alee, ‘k zal heur gedachten weten, als ’t azo is. (*Bij Rosa, links van haar*)

ROSA : (*opschietend*) En wanneer zijde vanzinne van mijn dochter heure recommander te geven? Mee een beetje¹³ staat er haar op van in uwe ransel te blijven zitten.

CELINE : (*Terug op voorplan links, met emmer. Tot Rosa.*) Zeg, uwe vent heeft in de keuken zijn schotelwater uitgegoten. Hij zal onder zijn voeten krijgen zeker! Ei ja, gewoonlijk maakte gij daar soepe van!

ROSA : (*beledigd*) Oh!!!

FACTEUR : (*tot Celine*) Serieus? Maakt ze zij soepe van heur schotelwater?

CELINE : Ja’s! Azo staat er toch een beetje vet op!

FACTEUR : Dat mag ik niet vergeten! Dat ga ‘k opschrijven! (*Schrijft in zijn boekje.*)

ROSA : (*beledigd*) Dat is op gene blauwe steen gevallen, zul!¹⁴ Schotelwatersoepe! Ik die alle dagen een “fortune” verspele aan mijn eten!

CELINE : Oh ja! (*tot facteur*) Zeg facteur, ze koopt geen mossels per kilo, zul; ze koopt ze per stuk. Als ze elk 5 mossels g’had hèn zitten z’overpoeft! En als er

¹³ straks, seffens, zo meteen

¹⁴ dat ga ik onthouden, dat hebt ge niet voor niks gedaan

ne mossel bij is waar dat er een krabbe inzit, zou'n z'er hulder veure doodvechten, veur die krabbe te meugen opfreten. Schrijft dat ook op!

FACTEUR : Ja ik! (*Schrijft weer op.*)

ROSA : (*Over voorbij facteur, bij Celine.*) 'k Peize, moeste van de noenen uw voeten onder mijn tafel meugen steken dade zou lachen!

CELINE : Als w'ons kriebelen zeker! Maar 'k peize moeste gij van de noenen uw voeten onder mijn tafel meugen steken dade mijn tafel bij zou opfreten. Hedde nog niet gezien wat dat er in de kelder gereed staat veur van den noene? (*Doet haar komisch na.*) Een kilotje 'n half koude rosbuuf en veur daarachter: elk een pateetje of drijë. En 't is tons nog 't nipke dat we mee grote honger van tafel gaan.

ROSA : (*uit de hoogte, vernederend*) Ja, de verkens hèn nooit geen stroot genoeg.

CELINE : 't Is wel meugelijk. Maar als van z'n leven uw dochter mee mijn manneke trouwt zal ze een beetje meer moeten gereed maken of bij u. Nu freet hij heur op van liefde, maar tons gaat hij heur opfreten van de grote honger, zul!

ROSA : (*nijdig – spottend*) Mijn dochter mee uwe zeune trouwen?! 'k Peize dat er tegen dienen tijd nog veel snoeken zullen doodvallen van de groten dust!

FACTEUR : (*denkt aan iets*) Ach ja, van snoeken gesproken: madam Kasei, zegt ne keer aan uwe man da'k zijn gazetje "De hengelaar" mee heb.

CELINE : Ja ik, facteur. (*Wil naar midden fond gaan.*)

ROSA : (*dreigend tot Celine*) Past op zul! Durft mee u vuile voeten over mijn schuun tapiet niet lopen!

CELINE : Hoe dade van uw tapiet nog geen soepe gekookt hebt! Ge gaat mee 't vet gene weg kunnen.

ROSA : (*als boven*) Kuist uw voeten af!

CELINE : Omdade't mij zu schune vraagt!! (*Ze gaat op tapijt staan, veegt haar voeten er aan af en gaat zingend naar midden.*) Tout ça n'vaut pas un clair de lune a Maubeuge.... (*af midden – trap*)

4e toneel : Rosa, facteur, Oscar.

ROSA : (*wanhopig*) Bezie dat! Bezie dat! Mijn schuun tapiet van Louis de quatorze!!

FACTEUR : (*verwonderd*) Is dat tapiet ook van diene Louis? (*kijkt rond*) Diene vent moet ook veel brol g'had hèn, hein!

ROSA : (*kwaad*) Nog zu ne stommerik! Weete gij niet wie dat Louis de quatorze is?

FACTEUR : (*denkt even na*) Nen tsjoek-tsjoe!¹⁵

ROSA : (*verontwaardigd*) Nen tsjoek-tsjoe! Ge zijt gij nen hele tsjoek-tsjoe! (*fier*) Louis was de koning...

FACTEUR : (*haar onderbrekend*) Louis De Keuninck ken ik niet. Den diene zal op mijne ronde niet weunen zeker.

ROSA : Facteur, gij hebt chance dat mijne melkboer u niet kent, zul!

FACTEUR : (*verwonderd*) Uwe melkboer? Waarom?

ROSA : Zijne ezel is gisteren doodgefallen en hij zoekt achter nen andere!! (*Over naar voorplan rechts om weg te gaan. Ze bedenkt zich en komt terug bij hem.*) Facteur, hedde mij geen scheermes?

FACTEUR : (*niets op zijn gemak*) Een scheermes? Waarveure?

ROSA : (*uitschietend*) Veur dat haar van diene recommander te scheren!

FACTEUR : Och ja, 't is waar! (*Terwijl hij de brief terug uit zijn ransel neemt.*) Dat is 't, hein, waar dade u amuseert zoude blijven. (*Geeft haar de brief.*) Alstublieft madam! (*Rosa wil weg*) Jamaar, een minuutje, ge moet nog aftekenen! (*Geeft haar een papier en een balpen en toont haar de plaats op het papier.*) Hier, zet in dat kotje uwe naame: madam Kalversteen.

ROSA : Dat kotje is een beetje kleine veur zu ne grute schune naame gelijk de mijne, zul.

FACTEUR : Dat geeft niet! Zeg hem in 't verkort. Zet "madam Kalf", 'k zal wel weten dat het van u komt. (*Draait zijn rug naar haar.*)

(Rosa gaat het briefje tekenen op zijn rug. Ondertussen komt Oscar op van midden (trap). Hij gaat naar links, natuurlijk over het tapijt. Zingend.)

¹⁵ Iemand die rondleut met kleine tapijten over de schouder geslagen.

OSCAR : Tout ça n’vaut pas un clair de lune à Maubeuge...

ROSA : *(terwijl ze het briefje tekent)* Ahaa, den andere zot is daar ook.

OSCAR : Dag facteur.

FACTEUR : Past op meneer Kasei, veegt uw voeten niet af aan madam Kalversteen
heur schuun tapiet.

OSCAR : *(Komt links van facteur.)* Ei, ‘k vaage wel mijn voeten aan madam
Kalversteen, wat zou ‘k mijn voeten aan heur tapiet niet vagen.

ROSA : *(Uit de hoogte, terwijl ze het papier terug aan de facteur geeft. Ze vergeet
evenwel de stylo te geven.)* Meneer Kasei, ‘k zou er u willen op attent maken
dat mijne naame niet Kalversteen is, maar in ’t Frans: “Kalvèrstièn”!

OSCAR : *(doet haar na)* En mijne naame is niet meneer Kasei, maar in ’t Frans:
mossieur Pavé.

ROSA : *(als boven)* En daarbij zou ‘k u ook willen verzoeken onmiddellijk mijne
schune salon te verlaten! g’Hulder peist subiet dat alles van hulder is! *(Ze gaat
naar voorplan rechts.)*

FACTEUR : *(haar achterna roepend)* Madam Kalvèrstièn! Mijne stylo is nog van
mij, zul!

ROSA : *(geeft hem minachtend de stylo terug)* Wel gij bloedarmoedige sukkeleire! ‘k
Heb uwe stylo niet vandoen, zul! ‘k Heb er hier zovele liggen, ‘k weet alleens
niet van waar dat ze blijven komen. *(waardig af voorplan rechts.)*

FACTEUR : *(haar achterna roepend)* ‘k Geloof het dade niet weet van waar dat ze
komen! *(tot Oscar)* Alle keren dat er hier ne recommander is ben ik mijne stylo
kwijt!

5e toneel : Facteur, Oscar, Amedee.

OSCAR : Mijn vrouwe zegt dade mijn gazetje “De hengelaar” mee hebt.

FACTEUR : Ja ik, “mossieur Pavé” *(zoekt in zijn tas)* Hoe schie het?¹⁶ Hedde al weest
vissen nu dade in congé zijt?

OSCAR : Ja ik. Interesseert het u facteur? Zijde ook visser misschien?

---

¹⁶ Hoe gaat het ermee?

FACTEUR : Neen ik. Maar al wat dat mijn kalanten doen interesseert mij. (*houdt op met zoeken.*) Ik ben ne facteur die zijne stiel ter herte trekt! Kijk, madam Van Der Pikkell uit numero 21 heure kleine had gisteren zeere in zijn tanden. Awel, ‘k heb heel de nacht mee tandpijn gelegen.

OSCAR : Dat is schune van uw paart!

FACTEUR : (*komisch waardig*) Ne mens moet wat doen veur zijn cliënteel, ne waar. Als meneer Van Wortelgem uit de Preistraate vader geworden is hè’k al zijn kindjessuiker opgegeten en sedertdien is ’t hij mijne beste kalant geworden! Kijk, hij is nu veur zijn vakantie 14 dagen in Lathem. Hij heeft hem daar een hout brakske gekocht. Awel, alle dagen stuurt hij vanuit Lathem een postkaarte naar zijn eigen in de Preistraate! Juust maar omdat hij peist da’k zonder werk ga vallen.

AMEDEE : (*Op van voorplan links. Hij heeft een grote schort aan en het dienblad met de afgewassen schotels bij zich. Groetend.*) Dag Oscar. Facteur.

FACTEUR : Meneer Kalversteen.

OSCAR : (*op schotels wijzend*) Voila! “Amelie den dweil” heeft heur schotels gewassen.

AMEDEE : (*moedeloos*) Och zwijgt er van Oscar. ’t Hangt mijn keele uit. Als ik mij zie lopen heb ik goeste om mijn eigen ne schop onder mijne pollepel te geven. ‘k Heb heel mijn leven getracht veur nen brave vent te zijn, en als ’t er op aankomt begin ik op een braaf wijf te gelijken! (*Over voorbij Oscar.*)

FACTEUR : (*Neemt gediensstig het plateau over van Amedee.*) Geeft maar langst hier Amelie... euh, meneer Kalversteen. ‘k Zal ‘k ik wel alles in de kasse zetten. (*Gaat naar kast die in fond rechts staat.*)

AMEDEE : Wat peisde gij daar van? Dat is gene facteur, dat is een achterwaarsterigge!¹⁷

FACTEUR : (*Terwijl hij plateau op de kast zet.*) ‘k Heb het u gezegd hein meneer Kasei. (*waardig – komisch*) De PTT doet alles veur zijn kalanten.

AMEDEE : (*tot facteur*) Past op! De telloren staan vanonder in de kast en de tassen op het boord. Want als ’t niet goed staat krijg ik onder mijn voeten van mijn wijf.

---

¹⁷ Baker, spottend gebruikt